

50 morskih milj od Rapa Spartela angleški transportni parnik "Ag" (5000 ton) s četrtimi v vojnim materialom za Saloniki potopil. Parnik je bil spremljen od štirih lovcov podmorských čolnov, od katerih sta se dva istako potopila, medtem ko sta ostala dva s težkimi poškodbami ušla. — Pred kratkim ob izlivu Ebra potopljeni oboroženi italijanski parnik "Fert" ali "Sixte" je imel 9000 brutto-register-ton in je prevažal žezezo in premog iz Novega Yorka v Genovo. — 8 morskih milj od Huelve oddaljeno potopil je en podmorski čoln norveški parnik "Simba" (4500 ton) s premogom od Liverpola v Gibraltar. V bližini od Alicante prišlo je med nekim podmorskim čolnom in 10 sovražnimi parniki do ljetega boja. Posameznosti še niso znane. Istotam potopil je neki podmorski čoln po dveurnem boju, v katerem se je izstrelilo nad 150 kanonskih strelov, oboroženi američanski petrolejski parnik "Moreni".

Angleški torpedni rušilec od našega podmorskega čolna potopljen.

K.-B. Dunaj, 16. junija. Uradno se dana razglaša.

Neki naš podmorski čoln je 11. t. m. v Sredozemskem morju potopil torpedni rušilec razreda "L" (kakih 1000 ton).

Mornariško poveljstvo.

Mornariško letalo pred Themso.

Nemški zrakoplov pogrešan.

K.-B. Berlin, 15. junija. Wolffov uradno poroča:

1. Neko naše mornariško letalo je 14. junija napadlo pred izlivom Themse velik parnik in ga potopilo.

2. Mornariški zrakoplov "L 43" pogrešamo od 14. junija sem. Glasom angleških poročil je bil zrakoplov v Severnem morju od angleških pomorskih sil zbit.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Krapina-Toplice zdvari giht revma išias
(Hrvatsko) Pojasnila in prospekt gratis.

Grški kralj.

Kakor smo v zadnji številki poročali, bil je grški kralj Konstantin od angleške strani prisilen, da se odpove prestolu v prid njegovemu drugemu sinu princu Aleksandru.

König Konstantin von Griechenland

Kralj Konstantin držal je zvestobo; bil je mož, ki je proglašil ob začetku vojne nepristranost Grčke. In svoje besede vkljub najhujšem pritisku naših sovražnikov ni prelomil. Raje se je odpovedal prestolu, nego da bi postal izdajalec, kakor Italijan in Rumun. Prišel bode čas, ki bode i kralju Konstantinu prinesel častno zadoščenje.

Vojni cilji naše monarhije.

(Izvajanja neke zelo visoke osebe).

Lemberg, 19. t. m. List "Gazeta Wieczorna" prinese iz Dunaja sledečo

informacijo visoke osebe čez vojni cilj monarhije:

Po rešitvi Poljske od ruskega jarma ostala je monarhija zvesta svojemu navodilu in odklonila aneksijo Poljske. Pri nas ni prijetljev aneksije, kakor na Nemškem. Mi smo politični in gospodarstveni prijatelji Poljske in ustanovitev in zasigurenje poljske države je tudi v korist Avstro-Ogrske.

Glede Srbije upoštevati ima naša država dvojno. Ponovitev srbske, od Rusije inspirirane, naši državi sovražne politike se ne sme zgoditi, izzivanja Srbije kakor jugoslovenske iredente mora biti enkrat za vselej konec. V zvezi z našo monarhijo našla bo Srbija tudi mogočnost gospodarskega razvoja.

Isto velja tudi od Črne gore. Seveda pa Avstro-Ogrska obdrži Lovčen.

Albanija mora po vojski postati svojepravna dežela, prosta italijanskih vplivov. To zna se le zgoditi, če ostane pod vojaškim in gospodarstvenim vplivom Avstro-Ogrske.

Rumunsko vprašanje je za Avstro-Ogrsko zvezano z vprašanjem glede Donave. Donava mora biti prosta in promet na Donavi med Bulgarijo in Turčijo se ne sme omejiti od strani druge države. Prost promet na Donavi se mora pred vsem za nas zasiguriti.

Glede Italije se odločno odklanja, da odstopimo le en kvadratkilometer zemlje, ki je pila toliko naše junake krv in zato nam je sveta. Nasprotno, mi zahtevamo boljšo vojaško mejo proti Italiji, kajti Južna-Tirolska in Trst ne smeta več biti italijanskim zahtevam odprtia.

Naša ministerska kriza — državni zbor.

V državnem zboru bila je sobotna seja zadnji dan proračunske debate.

Prihodnja seja v petek 22. t. m. Med tem izbruhnila je tudi pri nas ministerska kriza. Poljaki odpovedali so vladu sodelovanje in s tem postal je stališče ministerskega predsednika Clam-Martinic nevzdržljivo.

Celi kabinet podal je demisijo in v nekaterih dneh bo nov kabinet že posloval.

O sestavi novega kabimenta so mnenja različna, misli se pa, da ostanejo general pl. Höfer, pl. Georgi ter ministri Spitzmüller, Urban in Trnka tudi v novem kabinetu.

Govori se tudi, da se pokliče uradnike v nov kabinet, vendar pa je načelo vseh parlamentarnih strank, da se kabinet parlamentarizira.

V teku zadnjih dñih pa se je že kriza nekaj polajšala. Prihodnji teden bo že državni zbor nove ministre videl.

Grška žaloigra.

Kakor smo že v zadnjem listu poročali, moral je grški kralj Konstantin na pritisk četverozvezza od prestola odstopiti.

Odkar je četverozvezza Grško z lakoto blokirala, slišalo se je le malo razun posameznih klicev za pomoč iz te dežele napram neutralnim silam. Angleški in francoski listi sicer trdijo, da je lakota, ki jo trpi sedaj Grčija, le posledica delovanja podmorských čolnov Nemčije ter naše države. Vendar pa so holandski in drugi neutralni listi konstatirali, da se je uboge Grke že lotila lakota, predno se je pojstrila podmorska vojna. Vendar so začeli angleški in francoski listi v zadnjem času veliko gonjo proti kralju Konstantinu in je brez dvoma zanimivo, kaj navajajo objektivni neutralni listi kot vzrok te gonje in velikanski groženje napram kralju.

Grško vojaštvo in čete so sedaj južno od korinskega kanala in zato vpliv ter moč kralja v Tesaliji gotovo ni pomembna. Zato si četverozvezza lahko prilasti vso žito, ki je sedaj v Tesaliji in ga uporabi za Sarailovo vojsko. In to bi se lahko zgodilo brez da bi se kaj tako grozovitega, žalostnega, kakor je odstranitev kralja, zgodilo.

Da je ostala Grška pod kraljem Konstantinom neutralna, to ni bilo všeč četvero-

zvezi, in če nočeš, moraš! Četverozvezza si postavila načelo. Grčija ne sme ostati neutralna. Da se jo proti volji tudi v grozovito vojsko zaplete, moralo se je kralja pregnati in diktator bo že nadaljnjo uredil. Sedaj so dnevi proste, neodvisne Grčije šteti.

Upoštevana, siloma tirana v vojsko bode Grčija večna priča, kako četverozvezza odrešuje in osvobuje male narode!

Zahrbtni napad na Grčijo se je že uveličal, kralj je že iz dežele odšel, Grčiji se je orožje odvzelo, mesto Janina v Epiru zasedli so Italijani, prejšnji francoski minister Jonart je vpostavljen kot "diplomatičen nadkomisar četverozvezze". Prva njegova naloga bo, kakor trdijo sovražni časopisi, da žito v Tesaliji za Sarailovo vojno "revirira", kajti vsled pojstrenega delovanja "U"-čolnov Saraila z živili že hudo prede.

Kako se je cela dogoda z odstopom kralja Konstantina vršila, vemo samo iz francoskih, tedaj nezaupljivih listov. Spet je moral en kralj deželo zapustiti, žrtev četverozvezze. Kralj moral je deželo zapustiti, ne kot naš sovražnik, ne kot sovražnik četverozvezze, edino le iz tega vzroka, ker je hotel ostati neutralen, ker ni hotel da njegovi ljubljenci podaniki poskusijo vso zlo krvave vojske. Ker je hotel prihraniti deželi mir, ker se je bil potokov solz, potokov krvi — zasačila ga usoda, pregrešna in hudodelna četverozvezza ga je pregnala! O kaka usoda!

To je torej ta od četverozvezze za prostost narodov in za osvoboditev malih držav! In kar se je Grčiji zgodilo, zgoditi se zna jutri kaki drugi državi! Predznaki zato so podani in že rogovili četverozvezza na Španskem. Španijo hoče v notranje nemire spraviti, da potem v kalnem lažje ribi. Cavete consules!

Grški princ Aleksander.

Kakor znano, je na pritisk naših brezobzirnih sovražnikov grški kralj Konstantin

odstopil; z njim pa se je odpovedal prestolu tudi prestolonaslednik, Konstantinov najstarejši sin. Prestol bode baje zasedel drugi sin kralja princ Aleksander, katerega sliko s tem prinašamo.

Razno.

Nadvojvoda Maks, brat našega cesarja se je zaročil. K.-B. Dunaj, 20. junija. Z dovoljenjem našega cesarja zaročil se je nadvojvoda Maks s princesino Frančisko Hohenlohe-Schillingsfürst.

Požarna bramba ptujska razpošilja letno poročilo za leto 1916. Iz tega se razvidi, da šteje društvo 2 častna člena, 212 podpornih in 52 izvrševalnih udov. V šestih slučajih poklicana bila je bramba kognju. Odsek brambice za prenašanje ranjencev imel je pretečeno leto 46 krat priliko, po dnevu in po noči, ob velikih železniških zamudah, prenašati na tukajnjem kolodvoru ranjence. Mnogo članov dobilo je tudi zaslужeno odlikovanje. Vsa čast vrli brambi!

Radi pomanjkanja premoga morala je mestna uprava mariborska z 19. t. m. zapreti mestno plinarno in električno centralo.

Živinsko stanje na Štajerskem. Uspeh zadnjega živinskega štetja na Štajerskem z dne 10. januarja kaže se nasproti onemu z dne

4. maja 1916, katerega številke smo pridigli v sklepanju, tako-le: 182.921 (167.814) kosov malež živine pod enim letom, torej za 15.107 več; 18.871 (21.847) bikov čez eno leto, torej za 2976 manj; 95.555 (92.806) telec nad eno leto, torej za 2749 več; 272.987 (285.217) trav, torej za 12.230 manj; 56.756 (52.002) do dveletnih volov, torej za 4754 več; 7.918 (43.810) dve do triletnih volov, torej za 5892 manj; 41.848 (66.795) volov nad tri leta, torej za 24.947 manj; 4734 (5314) za same nesposobnih bikov nad eno leto, torej za 580 manj. S k u p n o s t a n j e na govedi nastalo je dne 10. januarja 1917 na Stajerjem brez mest Gradec, Maribor, Celje in pri 706.856 proti 730.291 v majniku l. 1916, manj za 23.455 manj. Nadalje se je našel: 71.118 (651.982) prašičev, torej za 80.864 manj; 83.531 (90.746) ovac, torej za 7215 manj; 35.071 (35.406) koz, torej za 335 manj.

Detemorilka. Dne 4. t. m. našlo se je v bližini Šoštanj na mrlja novorojenega dečka. Mati novorojenčka je Neža Križnik, ki je otroka že februarja meseca živega potok vrgla. Zdaj so detemorilko zaprli.

Tatvina. V noči na 7. t. m. se je v zaledenem klet posetnice Marjete Simšek Svetini pri Celju vломil. Tatovi so skradili špeha, masti, okajenega mesa, jaboljčce itd. v skupni vrednosti nad 700 krov. Kleti so prišli v kuhinjo, kjer so vse prekradli. Seboj so vzeli vse, kar je bilo vžito. Storilci so ali okoli tavačoči deserterji, zani ali pa vojni vjetniki. Obkradena poskrbela ima skrbeti za sedem otrok in dva starčarja.

Iz bojišča se nam piše z dne 16. junija: Samo uredništvo "Štajerca" v Ptiju! Blagovolite natisniti pozdravamo ter sami naznanjammo, da še smo hvala Bogu redno pri zdravju. Tudi Tebe, ljubi "Štajerc", sreca pozdravljam ter se Ti zahvaljujemo, ker nas med največjim ognjem še po strelskih urah prav redno obiskuješ. Bog Te poživi!

Učenec ukra del 4 vprežne vozove. 13-letni učenec Adolf Lam a m a c ukra del je na Dunaju vprežne vozove v vrednosti 13.500 kron.

Konec roparja. Pri Gradcu napadel je neki starejši mož delavko Marijo Rainer, ji izdal ročno mošnjo z zneskom 27 K ter zbereš. Zasadiča pa ga je vojaška patrulja in tej ujet ter skočil v mlinski potok, kjer je vodi zginil. Mrtvega potegnili so ga potem v uro pozneje iz vode.

Prepričljiva ženske. Iz Sarajeva se poroča: Američica Ruža Zlatunič in njena hči Anna iz Zaselja živele so že dalj časa z sosedo Papič v sovraštvu. Te dni prišlo je med nini do prepira in nasprotnice so začele na papir kamenje lučati in so jo usmrtili.

Ponočni brzovlaki. Od 12. t. m. naprej znotra vozita oba ponočna brzovlaka na progi Dunaj-Opcina. Isto tako zopet vozita tudi ponočna brzovlaka na progi Budimpešta-Práros.

Nakupovalne nakaznice. Listi javljajo, da so uvedli v kratkem nakupovalno nakaznico na vse predmete, ki jih ne upravlja država, takoj zelje, olje, sveče in milo. Predvsem gre za to, da bodo zabranili večje nakupe istim konzumentom in da bodo končali nastavljanje. Sledila bo baje prisilna razdelitev živil.

Naprava repičnega olja prepovedana. Censka namestnica je dne 6. junija prepovedala napravo olja iz repice in ogrščice.

Licitacija sveže, stoječe trave je nedostupna.

Velikanski potres v San Salvadorju. V sredini Ameriki je pet držav. Najmanjša sicer, a najbolj obljudena je republika San Salvador. Na steje 21.000 štirijskih kilometrov in ima površaj nad milijon prebivalcev. Glavno mesto republike, ki se tudi imenuje San Salvador, leži v krasni dolini kakih pet kilometrov

od velikega Vulkana, ima 60.000 prebivalcev, veliko katedralo, vseučilišče in narodno knjižnico. To lepo mesto je potres že večkrat hudo poškodoval, tako 16. aprila 1854. leta, 19. marca 1872. leta in še leta 1879. Zdaj je to mesto postalo zopet žrtev velike potresne katastrofe. Potres je nastal obenem, ko je začel bljuvati vulkan. Mesto je popolnoma porušeno in tabori vse prebivalstvo pod milim nebom. Razen San Salvadorja je potres uničil še šest drugih manjših mest in sploh vsa poslopja, ki leže do 30 kilometrov od vulkana.

Polk amerikanskih milijonarjev. Londonski in pariški listi poročajo vsakovrstne zanimivosti o veliki armadi, ki jo hočajo postaviti na noge Združene države. Vsako vseučilišče postavi svoj bataljon in tudi vsaka borza. Ustanovi se polk milijonarjev. Ti so že najeli v Novem Jorku posebno vojašnico, kjer se vežbajo. Sprejetje v ta polk pa ni lahko dosegel in je pogoj, da mora vsak dokazati, da ima njegov oče vsaj 50 milijonov dolarjev premoženja. — Kaj, ko bi se tudi za naše milijonarske navjalce cen posebni regiment uresničil? Za zaledje bi to ne bilo škodljivo!

Važno za prosilce za oprostitve. Ker se vedno ljudje pri nas radi prošenj za oprostitev oglašajo in prosijo tozadevna pojasnila, priobčimo še enkrat tozadevne, najnovješe določbe: V zadevah odvezne črnovejške dolnosti v Avstriji obstoja pri c. kr. ministerstvu deželne brambe (Dunaj 15. okr., Goldschlagstrasse št. 14/16) odvezna skupina, ki ji je naročeno, da pregleda vse sedanje odvezne in ki tudi odločuje o vseh prošnjah (predlogih) glede na nove odvezne in o njih podaljšanju. Preizkusile in odločile bodo o vseh odveznih predlogih in prošnjah pri oprostilni skupini c. kr. ministerstva deželne brambene komisije, katerim pripadajo stalni zastopniki c. in kr. vojnega ministerstva, njegovega mornariškega oddelka in kr. domobranskega ministerstva, ki jim bodo od slučaja do slučaja pridelili tudi strokovnjaške zastopnike posameznih ministerstev. Organizacija, izbira članov komisij, stalnih in začasnih zastopnikov in okolnost, da prihajajo vloge o odvezah s poročili tistih oblasti, ki so merodajne za posamezne odvezne, jamčijo skozi in skozi za strokovnjaške, dobro premišljene, vse merodajne okolnosti upoštevajoče skele. Dozdaj se je večkrat pojavilo stremljenje, da se je pritrdirlo ali pospeševalno rešitev odveznih prošenj vplivalo z osebami ali brzovavnimi priporočili — bodisi potom prosilcev samih ali po posredovalcih. To je nepotreben trud, ki povzroča vsem prizadetim delo, izgubo časa, vpliva na delovanje odvezne skupine in seveda ne more čisto nič vplivati na komisijске skele. O odločbah bode strogo urejeno, da bodo kakor hitro mogoče prizadeti obveščeni. V bodoče bo vsako vprašanje pri oproščevalni skupini ministerstva deželne brambe brez pomena, ker ne bodo dajali pojasnil prej, dokler ne bodo rešitev poslali oblastim, pozneje pa to radi preobilice građiva in tekočih poslov ne bo mogoče. Z ozirom na to bodo pričenši z 20. junijem 1917 odpadla obvestila strankam, ki so se dozdaj podeljevala v oproščevalni skupini ministerstva vsak torek in petek od 9. ure dopoldne do 12. opoldne. — Z odrebami c. in kr. vojnega ministerstva in c. kr. ministerstva deželne brambe se je vložitev predlogov za nove oprostitve in za podaljšanja oprostitev preuredilo. Posebno morajo vse osebe te prošnje vložiti osebno ali pa potom svojih upravičenih namestnikov pri občinah, v katerih delajo ali se nahaja sedež njih delovanja, za katero prosijo oproščenja; prošnje se morejo vložiti le potom uradnih tiskovin. Podrobnosti poizve lahko vsakdo pri občinah, političnih okrajnih oblastih, pri c. in kr. nadomestnih poveljstvih, pri c. kr. črnovejških okrajnih poveljstvih.

Kmečka sreča. Kakor se nam poroča iz Vareje pri Ptiju, vrgla je krava posetnice Maroh dve teleti. Gotovo za današnji čas sreča za kmeta.

Prepoved javnih dražb. Ker se kaže, da se navajanje cen pri javnih dražbah posebno razvija, se je sklenilo, da se nadalje prepogo

vejo javne dražbe. Tudi na Nemškem izdala se je že taka naredba.

Tasta zastrupila. Graško deželno sodišče oobsodo je te dni Trezo Rath iz Kohlgrabna na smrt na vešalah. Zastrupila je bila lastnega tasta.

Poognstrepreneur določb glede osebnih davkov. Cesarska naredba z dne 16. marca 1916, drž. zak. štev. 124, vsebuje glede vpogleda v trgovske, oziroma poslovne knjige ter glede kazenskih predpisov nove, in tako ostre določbe. Po teh določbah lahko davčna oblast od vsakega davkoplačevalca zahteva vpogled v knjige in če se temu pozivu ne ugodí, sme davčna oblast, oziroma dotična komisija, brez sodelovanja davčnega zavezanca odmeriti davek na podlagi pripomočkov, ki so ji na razpolago. Obveznost dovoliti vpogled v knjige, obsegata tudi dolžnost, dati na razpolago pogodbe, zadolžnice, pobotnice, računske izvlečke, fature in druge računske pripomočke in priloge. Če se vpogled v knjige odreče, se lahko naloži kazen zaradi nereda do 10.000 kron. V kazenskem postopanju se lahko proti volji davčnega zavezanca izsili vstop v prostore, kjer so knjige shranjene in vpogled v nje. Glede kazni so se redovne kazni zvišale na 200 K in se sme izreči tudi zaporna kazen od 1 dneva do 3 mesecev, če presega znesek 5000 K. Razsoda se na stroške obsojenca tudi javno v listih razglasiti. — Pri tem pa opozarjam, da ostane § 245 še vedno v veljavi in da ga dotični, ki ima slabo vest, lahko porabi. Ta paragraf pravi: Ako kdo svoje napačne navedbe na pristojnem mestu popravi ali izpolni, predno se je mu dostavilo prvo vabilo k zaslisanju kot obdolženec, ostane nekaznjiv in se mu predpiše le naknadni davek.

Razstrelba na Steinfeldu. V noči od 16. na 17. t. m. zletel je v zrak en del tamošnjih smodnišč in skladic za municipio. Ponesrečilo se je tudi nekaj delavcev. Naš mili vladar prišel je te dni v spremstvu cesarice na lice mesta, da si nesrečo ogleda in ponevredčence potolaži.

Italijanska ministerska kriza. Ministrska kriza je sedaj že skoraj vsakdanji pojav v Evropi. Tudi na Italijanskem jo imajo. Vzrok te krize smo mi, naši nevrašeni vojaki, ki so ob Soči preprečili vso upanje Italijanov. Nezaupanje proti vojnemu, mornariškemu in municipiskemu ministru dospelo je do vrhunca in vsi trije morali so odstopiti. Za vojnega ministra je imenovan general Giardini, za mornariškega admiral Triangi, za municipiskoga general dall' Olio in za prometnega ministra pa sekcijski šef Bianchi. Sprememba kabine je uže od kralja potrjena.

Suša vladna po celi Avstriji in zaman se oziramo po oblakih, ki bi nam tako potreben del podarili. Najhujša suša vladna baje v Dalmaciji in vršila se bo tam že v kratkem četrti, ker je žito vsled te suše zasilno dozrelo. Pri nas trpi po suši najbolj oves, komaj pa denj visok je in že gre v klasje.

Vinske cene na Ogrskem, kjer je vse mnogo dražje nego pri nas, plačuje se za hektoliter vina: v Budimpešti in Pečuhu 400 kron, Tapolčanyju 360 kron, Požunu 380 kron, Balasagyarmatu 500 kron, Jegru 400 kron, Miškolcu 350 kron, Szatmaru 360 kron, Menesu belo 350 kron, rdeče 470 kron, Nagyenyedu in Št. Martinu 400 do 600 kron.

Četrta zimska vojna. Iz Züricha se poroča: Glasom milanskih listov zahteva italijanska vlada v zbornici kredit za zimo 1917/18.

Italijanski radikalci za nadaljevanje vojne. Poroča se iz Lugana, da se je vršilo v Rimu zborovanje radikalcev, ki so izrekali novi italijanski vladi opozicijo ter zahtevali novo vlado, ki ima zaupanje v moralčeno moč naroda za zmagovito izvojevanje vojne.

Duma proti miru in za ofenzivo. Ruska duma sprejela je v nejavni seji rezolucijo, v kateri se poseben mir ali mirovanje na fronti kot izdajalstvo na zaveznikov imenuje in se takojšnja ofenziva zahteva.

Kralj Konstantin. Grški kralj Konstantin, ki je na pritisk četverozvezde moral odstopiti, pripeljal se je baje včeraj (19. t. m.) z posebnim vlakom v Lugano.

Požig in samomor. Trafikantinja Ostermeier v Gradcu imela je trafiko v Klosterwiesgasse. Te dni začula sta iz zaprte trafike 2 strela in kmalo začel je prihajati močan dim iz prodajalne. Ko pridejo sosedni na pomoč, najdejo, da gori v prodajalni, a trafikantinja bila je obstreljena. Izkazalo se je, da je ona najprej pohištvo s petrolejem polila, užgala in se potem hotela usmrstiti. Ogenj so v kratek čas domačini pogasili, trafikantinjo pa, ki je postala blazna, pa so odpeljali v bolnišnico. Vzrok požiga in poskušanega samomora iskati je v tem, da bi Ostemeier morala te dni trafiko naslednici izročiti.

Junakom 3. kora. Nemško-štajerski poslanci "Nationalverbanda" in "Christlich-soziale Vereinigung" poslali so dne 14. t. m. poveljstvu 3. zborna slediče brzjavko: "Polni občudovanja za junaska čine železnega kora, pošiljajo podpisani poslanci. Štajerske toplo zahvalo voditeljem kakor vsakemu posameznemu vojaku za krasni odpor, ki ga je našel sovražnik pri svojih novih naporih proti južni fronti in s katerim se je domovini vključno premiči sovražnika čustvo si gurno osti podelilo. Nepozabljen mora ostati junaska pogum naših štajerskih regimentov in ne pozabljene vse žrtve, ki so bile za domovino prinešene." — (Sledijo podpisi nemških poslancev).

Cesar zdravnikom. K.-B. Dunaj, 12. junija. Iz vojnega poročevalskega stana poročajo: Njegovo cesarsko in kraljevo apostolsko Veličanstvo so blagovolili izdati tole povelje: Čudoviti uspehi borbe proti epidemijam v vojni so prihranili Mojim četam in Mojim narodom težke žrtve, so ohranili Moje vojno silo sposobno za boj ter so bistveno pripomogli k uspehom orožja. Z enotnim skupnim delom, z zastavljanjem vse sile in žrtvovanjem samega sebe so dosegli zdravniki to zmago nad zavratnim sovražnikom. Mnogo od njih je podleglo vojnim infekcijskim boleznim, vredni tovariši so to onih, ki so našli pri izvrševanju svoje dolžnosti smrt na bojišču. Jaz izrekam vsem zdravnikom svoje neomejeno priznanje, pred vsem tudi vodilnim vojaškim zdravnikom in salubritetnim komisijam, ki so dalekvodno ustvarile velikansko, vse dele vojne sile obsegajočo organizacijo boja proti epidemijam. Zahvaljujem se medicinskim fakultetam, ki so mi vzgojile zdravnike k tako visokemu umevanju svojega poklica ter so položile s temeljitim podukom sigurni temelj za blagodejno delovanje zdravilstva v tej vojni. Stališče armadnega poveljništva, dne 6. junija 1917.

Ruski duhovnik in vojna. "Neue Zür. Zeitung" poroča: Na kongresu delegatov s fronte v Minsku je napravil govor popa Jelašencova, prideljenega armadi, silen vtisk. Rekel je, da treba iz vseh cerkva odstraniti zlato posodo, križe in drugo ter nadomestiti jih z lesenimi. Zlate strehe katedral naj se nadomeste s črnimi iz železa v znak žalosti za padlimi vojaki. Odstraniti bi se moralo tudi drago kamnje z duhovniških ornatov, dragoceni balidakini in relikvije, dragocenosti z zvonika Ivana Velikega. Iz samostanov naj se vzamejo težke škofove kape, katerih duhovniki niti vzdigniti ne morejo in istotako samostansko premoženje, ki je dalo samo leta 1905 obresti 125 milijonov rubljev, in 20 odstotkov od "cerkvenih generalov". Vse dragocenosti in denar naj gredo v državno blagajno za označenje izvojevanje svobode in srečni zaključek vojne. Koncem svojega govora je vzel Jelašencov svoj srebrni križ in ga izročil kongresnemu predsedništvu. Ta čin je povzročil pri članih kongresa nepopisno navdušenje, na kar je kongres sklenil, da se govor Jelašencova natisme in porazdeli med duhovništvo po vsej Rusiji. — Kaj pravi naš kaplan in poslanec dr. Korošec k temu? Ali mu je res tudi toliko za domovino, kakor ruskim popom?

Aretacija v Sarajevu. Vodja bosanskih Srbov Gligorije Jeftanović in bivši podpredsednik bosanskega sabora Vojislav Šola iz Mo-

starja sta bila aretirana dne 5. t. m. Poročajo, da sta bila v zvezi z budimpeštanskim odvetnikom dr. Gavrilom v času bojev za cerkveno avtonomijo bosanskih Srbov. Tudi dr. Gavril je aretiran.

Podkupovanje. Spomladi 1915 so bili v Budimpešti aretirani umirovljeni polkovnik Emil Resniczek, njegova žena in njegova hči, ki je poročena s štabnim zdravnikom dr. Suro. Obdolženi so bili, da so od raznih črnovojnikov jemali denar in jim za to preskrbeli prijetnejše službe. Nekateri črnovojniki so plačali do 3000 kron. Polkovnik Resniczek in štabni zdravnik dr. Sura sta bila izročena vojaškemu sodišču, sodišče v Bečkereku pa je odsodilo gospo Resniczek zaradi hudo delstva podkupovanja na tri leta ječe in 900 kron globe, njeno hčer pa na eno leto ječe in 150 kron globe.

Koliko je ena milijarda v primerah za našo učenje? V sedanjih vojnih časih čujemo prav pogostoma o milijardah, saj sama vojska stane vsa dan skoraj pol milijarde. Ena milijarda je 1000 milijonov. Ako bi hoteli neprenehoma šteti, potrebovali bi 32 let. Milijarda kron, naloženih druga na drugo, napravi 1000 km ali 1.000.000 metrov visok steber; ta bi bil skoraj 350-krat višji od Triglava. Milijarda K — položenih v vrsto — napravi 13.000 km dolgo vrsto, bila bi še nekoliko daljša kakor zemeljska os. Milijarda K tehta 50.000 q, za to bi potrebovali 500 vagonov, ako bi naložili v vsak vagon 100 q. Milijarda K, naloženih v hranilnici po 5%, da 50 milijonov K letnih obresti. Take primere najbolje pojasnijo ogromno število.

Oče in hči. Meseca septembra je izginila iz Dunaja hči carigradskega milijonarja Samija Kejnalja. Vsa očetova prizadevanja, dobiti hčer, so ostala brez uspeha. Šele pred kratkim je turški generalni konzul v Budimpešti dognal, da se nahaja milijonarjeva hči v samostanu reda Notre Dame de Sion v Budimpešti in da je prestopila v katoliški veri. Oče je dosegel, da je smel s hčerjo goroviti, a hčer je hladno odklonila vse prošnje, naj se vrne na očetov dom. Sami Kejnal se je za pomoč obrnil do pristojnega sodišča, naj varuje njegove očetovske pravice, češ, da hčer še ni 20 let stara in da je po turški postaviše podložna očetovski oblasti. Tudi pri obravnavi je hči izjavila, da se ne mara vrniti na očetov dom. Ko je bila obravnavana končana — razsodba bo izrečena pozneje — je oče Sami Kejnal napravil prav kratek proces: Pograbil je svojo hčer, jo nesel v svoj voz in se z njo odpeljal.

Vsi naenkrat oženjeni. V severo-ameriški državi Virginiji so vladale že dolgo časa v v naravnem oziru prav žalostne razmere. Moški so večinoma živeli kar v divjem zakonu z zamorkami. Država Virginija je temu naredila konec postavo, ki je kratkomalo določila, da velja za postavno poročenega vsak, kdor živi s kako žensko. Stari William Hill je z ozirom na to postavo hitro odslovil svojo črno gospodinjo, ki je že davno prekorčila kanonično starost in se oženil z belokožo žensko. Nato ga je prijelo sodišče zaradi bigamije. Toda njegov dovtipni zastopnik je sodišče prepričal, da ne more biti veljavna poroka, ki jo dekretira postava, če ženin ni privolil v poroko. In sodišče je priznalo, da je ta nazor pravilen in je Hilla oprostilo. Ali bodo drugi, ki so bili proti svoji volji proglašeni za poročene z raznimi ženskami, sledili temu izgledu Williama Hilla, se šele pokaže.

Prodaja bombažastega blaga in perilnih predmetov. C. kr. trgovsko ministerstvo je dovolilo, da se sme v času od 2. junija do 2. julija 1917 v nadrobni prodaji oddati nadaljnih 5% pod zaporo dejanega bombažnega blaga in perilnih predmetov, in sicer po stanju z dne 2. septembra 1916. To dovolilo ne obsegata onega bombažnega blaga in onih perilnih predmetov, za katere je bila odrejena prisilna ponudba. V ostalem so prodajni pogoji slediči: 1. Prodajati se sme samo posameznim, neposrednim porabnikom v množinah do največ 20 m, oziroma pol tucata pri perelu. 2. Nadrobne prodajne cene za dopuščene

množine ne smejo nikakor presegati cen, jih je posestnik dosegel v nadrobni prodaji predno je stopil v veljavno ukaz z dne avgusta 1916. 3. O teh prodajah se mora voditi posebni zapiski, v katere se mora vstreljiti v trolnim organom, ki jih postavi c. kr. trbinsko ministerstvo, vsak čas dovoliti vlogi Rumunski petrolej za Avstrijo. Vsi rumunski petrolejni izvirki, katere so Rumunski kralj zasuli, so naše čete prodirale v munijo, so sedaj zopet popravljeni, tako, se sedaj pridobiva vedno več petroleja, iz sar se sklepata, da bosta Avstrija in Nemija v doglednem času za najnujnejše potrebe preskrbljeni s petrolejem.

Sladkor na cesti. V Gradcu padli stekiši z sladkorjem na cesto ter se razbili, koj bilo je vse polno ljudi — posebno — ki so pomagali pobirati „cukrlnę“. Al spet toliko v kiste prišlo, kak je vun pa se pač težko z ozirom na pobiralce potrebuje.

Smrtni padec otroka. Kočarka Zig Brezju pri Celju pustila je otroke same ter se podala na delo. Ko pride domov, da de 8 mesecev starega otroka mrtvega na kah petletnega sinčka. Pri pregledu našla je rano na glavi. Otkrov padel je bratru iz rok in dobil take poškodbe, da takoj umrl.

Ministerska kriza pojema. Ministrski predsednik imel je pogovor z voditeljem parlamentarnih strank. Obče vladu mnenje, da bo posrečila predsedniku večina, v kateri bili zastopani nemški nacionalci, krščanski, polski klub, Jugoslovani in latini.

Cesar na Sedmograškem (Siebenbürgen). Qvodom obiska v Budimpešti je obiskal tudi Kološ in ostalo Sedmograško. Povsod cesarja sprejeli z največjim navdušenjem. Obiskal je Maros Vasarhely ter se je od odpeljal na fronto, kjer je nagovoril načasnikov. Povsod so slavili vojaki in pravci vladarja kot svojega rešitelja.

Otrok utonil. Šestletna pastorka posekov Jožefa in Alojzija Ploh v Središču, nila je v Dravi. Trupla še niso našli.

Iz odvetniških krogov. Gospod dr. Sippl Fichtenau (mlajši) naznana, da preselil iz Gornje Radglove v Ptuj.

Krompir — ali kavalerijo. Holandski poročajo, da je neki direktor za živila le telegraferil po krompir: „Veliko pomikanje krompirja. Nemiri pričakovati. Po takoj 6 vagonov ali pa močan oddelek cajevo, najboljše kavalerijo. Drugi dan prislo že 4 vagoni krompirja, dva še sledita.

Samor v pričo nekdanjega ljubčka. Delavka podala se je v stanovanje svojega nekdanjega ljubčka ter si pred njim zaboljala. Kuhinjski nož v prsa, ter pred njim izdihnila.

Draginjske doklade vpokojenim (pemiranim) državnim uslužencem, njih vzdolž in sirotom. "Wiener Zeitung" objavi naredila, da se katero se podeli za čas od 1. junija konca decembra 1917 civilnim državnim uslužencem in tistim osebam, ki dobijo podporo iz milosti, izredno doklado k podobi, ki jim gre za leto 1917. Ta izredna doba znaša za vpokojene državne uradnike (državni učitelje) katerih pokojnina ne presegajo 1000 kron, in za vpokojene služe (poduradnike), kancljske oficante, moške varnostne stranke, finančne straže in ormožništvo, vjetniške in paznike, pomožne služe in enake vrste, 1000 kron; za vdvove uslužencev označenih kgorij z dovninsko pokojnino do 3000 kron. Za vpokojene delavce znaša ta doba 80 kron, za njih vdvove pa 60 kron. Civilnih državnih uslužencev bodo dobili sicer če so brez očeta in matere, izredno klade 50 kron, sirote urednikov brez očeta pa 40 kron. Sirote slug dobe 40, oziroma 1000 kron. Osebe, ki dobivajo miločino do 1000 kron, dobe izredno podporo 30 kron. Na izredne podpore drugim vrstam državnikovcev (provizionistom n. pr. pričakovencem, pri brzjavah, pri državnih železnicah) sega odredba posebne predpise. V tem se bodo izdali okroglo 10 milijonov kron.

Paketi za vojne vjetnike v Rusiji. Avstriječki križ naznana: Odslej naprej se

ti cen, ki prodaji, dnevi se morajo konkr. trgo, v poglobledi, i runununci, nunci, tate, ale v Rusku, tako, da jaj, iz Nemčija potrebe li ste dve izbili, Ta ono otrok, Ali je in padlo, potrdi, Ziger, v me domov, na mrlja, e bržkone, be, da je skri pred parlamente, da se kateri bi krščanski in uni enbürgen, kal cesar, Povod s lušenjem, e od tam il mnog in pre, zdraviličke Gleichenberg v normalnem obratu. Da razpršimo različne dvome, naznamo, da so vsi zdravilični zavodi v Gleichenbergu od 15. maja v polnem obratu ter nikakih omejitev za poset zdraviliča. Ram odgašanja pri krušni komisiji ni treba upolnit nikakih formalitet. Za prehrano skrbi v zadostni meri, dovoljeni po zakonih, različni hoteli, restavracije in penzijoni. Izborne klinične razmere v zvezi z dravilnimi vrelci in sredstvi so bogati vir zdravja ter napravijo gostom tudi letos bivanje prijetno.

Preštevanje mrlječev po železnici je vojaška oblast za čas od 1. junija do 1. oktobra iz salitarnih ozirov prepovedala. To velja za operacijsko in etapno ozemlje in za mrlječev. Enako je c. kr. deželna vlada za ujemeni čas prepovedala prepeljevanje mrlječev civilnih oseb.

Gospodarske

Ogledovanje kobil.

Štajerska konjerejska družba naznanja, da se bo letos vršilo ogledovanje kobil in sicer:

V Lipnici, 25. junija za okraje Lipnica, Kirchbach, Wildon, Deutschlandsberg in druge 4000 radnike; v Bad-Radeinu, 27. junija za okraj Gorjana Radgona; v Ormožu, 30. junija za okraj Ormož; v Hartbergu, 2. julija za okraje Hartberg in Pöllan; v Fürstenfeldu, 3. julija za okraj Fürstenfeld; v Feldbachu, 4. julija za okraje Feldbach in Fehring; v Konjicah, 12. julija za okraj Konjice; v Dobnju, 25. avgusta za okraje okolica Gadeč, Staring in Voitsberg; v Schladmingu, 27. avgusta za okraje Schladming in Gröbming; v Liezenu, 28. avgusta za okraje Liezen, Rottenmann in Irdning; v Neumarktu, 29. avgusta za okraje Neuemarkt in Obdach; v St. Petru n. K., 30. avgusta za okraje Murau, Oberwölz in Oberzeiring; v Trofaiachu, 31. avgusta za okraje Leoben in Mautern;

v Radgoni, 26. junija za okraje Radgona in Mureck; v Sv. Lenartu v Sl. g., 6. julija za okraj Sv. Lenart; v Mariboru, 7. julija za okraje Maribor in Slov. Bistrica; v Braslovčah, 10. julija za okraje Šoštanj, Vranci, Slovenjgradič in Gornji Grad; v Šmarju pri Jelšah, 11. julija, za okraje Šmarje, Celje, Laški-trg in Sevnica; v Ljutomeru, 28. junija za okraj Ljutomer; v Brežicah, 4. julija za okraj Brežice.

Loterijske številke

Gradec, 20. junija 1917: 45, 18, 52, 87, 5. Trst, 13. junija 1917: 15, 33, 71, 39, 20.

Šturke, ruse, moravje, molle
prežene za govor

„Asanol“

je brez duha, ni strpen, osupno, garantiira učinkovitost. Edino brez nevarnosti, zagotavlja učinkovito sredstvo za domačo robo in obratljivščico (kakor peki, sladčiščare, mesari, prekuhovci, valci gostilničarji itd.). Opozarja se na ime „Asanol“, ker drugi so brez vrednosti. I zavoj stane 1 kruno. Po pošti se pošilja najmanj 6 zavojev po poštevju. Josip Berdaj, Ljubljana, Zelena ulica 18. 238

500 kron

Vam plačam, ako mori iz trebnik korjenin Ria-bata, sam Vaš kurja oseba, bradavice in trd, kože ne odpravi v 3 dneh brez zanesljivim pismom K 175, 3 posodice K 450, 6 posodice K 750. Stotero zahvalnih pism, Kémény, Kaschau (Kassa), poštni predal 12/34 (Ogrsko).

Sprejemam takoj pridnega, zdravega mlinarskega 284

učenca

prek 14 let starega. Alois Kukowetz, posestnik umetnega mlina Pettau-Ptuj.

Kdo hoče svoje posestvo ali obrti na Dunaju ali provinci hitro in diskretno prodati, naj se obrne na Handelsverkehrszeitung „HAVEG“, Wien, I. Gieselastrasse 5, telefon interurban 8275, 159 in naj zahteva v svrhu ogleda ter informacije brezplačni obisk našega strokovnega uradnika

Molitveniki

slike svetnikov, križi, meda je

rožni venci

in druge potrebštine za Božji pot vedno v zalogi po najnižjih cenah pri

firma Josef Martinz
Maribor. 247

Ni več zobobola,

ne noči brez spanja. »Fides« odpravi bočine pri vročih zobelih, kakor pri najtrdnejših revmatičnih zaboljivkah, kjer ni pomagalo nobeno sredstvo. Ako ni uspeha, denar nazaj! Cena K 2—, 3 tube K 5—, 6 tub K 8—. Nobenega zobnega kamenja več. Smezo-bele zobe dosežejo s »Kiris« zobno vodo. Takojšnji učinek — Cena K 2—, 3 steklenice K 5—. Kémény, Kaschau l., poštni predal Z. 26, Ogrsko. 230

Prave švicarske

Radij-anker

žepne ure

z verižico

ki gredu priznano dobro, v niklastem ali lesenu obložju, s 3-letno pismo garancijo

15 kron

z radij-svetilom K 18—.

Razpoložljatev po povzetju (pri vojni pošti denar naprej).

Zaloga ur Jakob König, Dunaj III/251

Löwengasse 37 A.

ura na napestnik

s svetlo cifernico

v niklastem obložju, 35 mm srednje mere, z usnjati jermenom in varstvom za steklo, 3 leta garancije

18 kron.

269

Avtomatični lovilec za podgane

K 5-80, za miši K 4—, vlovi brez nadzorstva do 40 kom. v eni noči, ne zapusti duha in se postavi sam. Povsod najboljši uspehi.

Mnogo zahvalnih pisem. Razpoložljatev po povzetju, poštnina 80 vin. Export-haus Tintner, Wien, III., Neulingasse Nr. 26/P. 38

Mestna posredovalnica

(Wohnung- und Dienstvermittlung)

službe, učence, stanovanja in posestva v Ptiju

izvršuje

vse vrste posredovanja najhitreje. Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Za člane gostilničarske zadruge za Ptuj in okolico dobiva se

saharin

pri načelniku g. Ignacu Roßmann. Čez teden od 9. ure dopoldne do 5. ure popoldne v pisanji vinogradniške zadruge („Neue Welt“), ob nedeljah in praznikih pa od 8. do 12. ure dopoldne Untere Draugasse Nr. 2. 282

Zenitna ponudba.

Popolnoma sami vdovec nad 50 let s 1000 kronami prihranka isče znanje v svrhu ženitve z vdovo, ki ima hišo in nekaj zemlje; sme imeti tudi 3 otroke. Ponudbe na

283

Franc Deželak,

Hochheide bei Homberg, Mauerst. 26, Nemčija.

Inzerati

„Stajercu“

imajo vsled velike razširjenosti najboljši uspeh. Sprejemajo se:

v Ptju pri upravi lista;

v Celju pri gosp. Fritz Rast;

v Mariboru pri g. Rud. Gaisser.

Najboljši uspeh!

»Stajerc« posreduje nakupe in prodaje posestev, hiš, blaga, posreduje službe vsake vrste itd. Inzerati v »Stajercu« se sprejemajo v slovenskem, nemškem ali obeh jezikih.